

**MẸ VIỆT NAM ƠI!
DÂN TA CÓ TỘI TÌNH GÌ?
(VIETNAM, QU'AS TU FAIT DE TES FILS?)**
Tác giả: Pierre Darcourt --- Dịch giả: Dương Hiếu Nghĩa

CHƯƠNG BA

CHIẾN DỊCH HỒ CHÍ MINH

Vào đầu tháng giêng năm 1975, một phái đoàn quân sự Liên Xô do tướng V.A. Jukilov Tham mưu trưởng quân đội Liên Xô cầm đầu, đến Hà Nội. Vấn đề bài toán Việt Nam Miền Bắc Khoa và Bộ Công Kinh luôn luôn có cái nhìn tương phản với nhau. Từ năm 1954, Liên Xô đã thúc đẩy Hà Nội mở cuộc tấn công quân sự quy mô và quy tập để chiếm Miền Nam. Nhưng các Bộ Công Kinh thì lại khuyên Hà Nội chỉ nên tăng cường các khu vực đã giành phóng và tiến hành một cuộc chiến tranh giành nhậm lâu dài (tránh kháng chiến). Lần này thì dường như Liên Xô có phần thắng. Miền Bắc Khoa vì không có

Chúng ta mong gì ở Cam Bốt, nên mong muốn nếm trải niềm vui Việt Nam, mà đừng để thân họ có thể giúp cho mình có những căn cứ Hải Quân và Không Quân ở Á Châu.

Liên Xô đã khuyến khích những thành công của họ đang rất thu hút nên đã cung cấp cho Hà Nội rất nhiều phương tiện có thể trang bị cho 55 trung đoàn chiến xa biệt lập, và hàng tỉ nòng pháo binh phòng không, để tiến tới sự thành công. Các tàu hàng của Nga chở đầy ắp đạn dược đã chen chúc nhau ở hải cảng Hải Phòng.

Sau khi phái đoàn của tướng Jukilov rời khỏi Bắc Việt thì có một nhân vật cao cấp thuộc Bộ Ngoại Giao Liên Xô đến Hà Nội. Đó là ông Nicolai Firubin. Công việc lớn mà Mục tiêu Khoa quyết định tiến hành một hoạt động chính trị quân sự ở một khu vực đặc biệt nóng bỏng nào đó thì ý nghĩ đầu tiên của ông Firubin đến đó.

Ngày 28 tháng hai, thì đến lượt tướng Yang Yung đến để u một phái đoàn quân sự Trung Quốc đáp xuống Hà Nội cho một cuộc “viếng thăm dài hạn” Bộ Bắc Việt. Một số đoàn đặc công Bắc Việt được thành lập ở Nam Kinh (miền Nam Trung Quốc) được đưa vào đóng ở Thủ tướng Du Bắc Việt. Bộ Kinh đã thỏa thuận cho “một hành động gì đó để họ nhận được quyết định”, mà mục tiêu đầu tiên là phải có một đội Miền Nam Việt Nam ra làm hai đội.

Như thế là kế hoạch của Hà Nội sẽ ném quả bom khuyển cáo của Nga và của Tàu.

Quân đội công an Miền Bắc trước tiên sẽ chiếm vùng Cao Nguyên Trung Phần, sau đó sẽ công chiếm Huế và Đà Nẵng, những hành sự chốt hạ mùa mưa mà mùa xuân công Sài Gòn và Đàng bưng sông Cửu Long, tức là vào mùa thu 75.

Lãnh đạo Bộ Bắc Việt rất quan tâm: quân đội của họ đã sẵn sàng hành động.

T báo H c T p c quan chánh th c c a đ ng c ng s n B c Vi t đã ph n nh đúng cái nhìn c a đ ng, cho th y Hà N i hoàn toàn ý th c đ c đi m r t th m h i c a Mi n Nam khi Qu c H i Hoa K quy t đ nh t vi c c t b t đi đ n đình hoãn luôn vi n tr quân s và kinh t cho Sài Gòn .

Vài ngày tr c khi h tung ra cu c t ng t n công có tên là “chi n d ch H chí Minh” đ ng c ng s n rõ ràng đã r t thích thú ghi nh n là **“h a l c và s kh đ ng c a các chi n c l u đ ng thu c l c l ng Mi n Nam đã gi m sút h n”**. **Tình hình n y cho th y là đ tr đ n d c và bom đ n c a “quân đ i bù nhìn” đã không còn đ y đ và h đang g p nhi u khó khăn tr m tr ng đ tái l p các kho đ tr súng đ u, đ b o trì và s a ch a các lo i chi n xa, tàu chiến và vũ khí n ng mà h th ng dùng.”**

Ngày 10 tháng 3/75, h i 3 gi sáng, các đ n v c ng s n đã m m t m t tr n m i trong vùng Cao Nguyên và tung ra m t cu c t n công quy mô vào thành ph Ban mê Thu t , t nh l c a Darlac, n m cách Sài Gòn 250 cây s ngàn v h ng B c.

T Ba Lê, n i tôi đang , r t khó mà đo đ c t m r ng l n và di n ti n c a hành đ ng n y. Nh ng tin t c đ u tiên t Sài Gòn

“xác nh n là nh ng tr n đánh các đ ng ph đã b t đ u trong đêm và v n còn đang t p t c”

Theo phát ngôn viên c a quân đ i Mi n Nam thì “ c ng c a Chánh Ph và đ a ph ng quân đã c g ng ch ng i m t c ng đ ch quá đông có chi n xa, pháo binh phòng không và m t h a c pháo th t h u b n y m tr . Cu c t n công vào t nh đã đ c pháo binh h ng n ng và h a t n b n d n đ ng tr c th t đ đ i. Nhi u cu c ch m súng đã đ n ra chung quanh phi tr ng cách thành ph 7 cây s ngàn. T t c m i liên c vô tuy n v i B ch huy t u khu đ t g n phi tr ng đ u m t h t. “. Cũng theo Sài Gòn thì vòng đai phía Nam c a thành ph đã b đ ch chi m , n i đây có g n 15.000 dân sanh s ng. Không quân và binh sĩ c a Chánh Ph đã b n h 8 chi n xa đ ch trong thành ph và vùng ngo i ô.”

Theo nh ng tin t c đ u tiên nh n đ c thì chánh quy n Mi n Nam c tinh đây là m t **"cu c t n công quy mô nh t mà c ng s n đã tung ra t sau ngày ký Hi p Đ nh Ba Lê v Ng ng B n năm 1973"**, và cho là tình hình **"r t đ i nghiêm tr ng"**.

Nh ng Hoa th nh Đ n không có m t ph n ng nào h tNgày th ba 12 tháng 3, m t b n đ n tín t Hoa K xác nh n r t đ n gi n là “Theo k t qu thăm dò c a vi n Gallup thì có 78 % dân chúng M ch ng i vi c Qu c H i tăng vi n tr cho Cam B t và Vi t Nam, ch có 12% là ch p thu n”

Ngày th t 13 tháng 3, cũng theo Sài Gòn thì cu c chi n Cao Nguyên v n ti p di n.

Ký gi Gerard Le Quang đã vi t trong báo France soir nh sau:
□

“ Trong khi các tr n đánh Phnom Penh đang ti p di n, thì MTGPMN (Vi t C ng) chỉ m m t ph n c a th xã Ban mé Thu t (160.000 dân), m t th tr n quan tr ng trên Cao Nguyên, sau khi chỉ m qu n l Đ c L p. T n chỉ m nh v y là kháng chi n quân Mi n Nam Vi t Nam mu n ngăn ch n m t s can thi p c a quân đ i Sài Gòn vào Cam B t đ gi i vây cho Phnom Penh. K ho ch can thi p n y đ c s không tr t Không L c Hoa K đã đ c đ ngh cho T ng Th ng Thi u g n đây. V nguyên th Mi n Nam Vi t Nam đã đ trừ ti n t i m t hành đ ng nh v y. Ông hy v ng là s có hai đ ng l i: trên ph ng di n tài chánh ông s đ c tăng c ng m t ngân kho n v n tr t phía Hoa K , trên ph ng di n chánh tr s tăng c ng đ c v th không ch i cãi c a ng i nguyên th qu c gia. S t n công c a “kháng chi n quân” đ t l i t t c m i v n đ , t nay quân l c Mi n Nam có r t ít kh năng đ hành đ ng Cam B t. □ đây ng i ta ch nói đ n v c g i 20.000 quân thu c nhóm Khmer Krom mà thôi

(binh sĩ g c Khmer đ c hu n luy n Mi n Nam Vi t Nam đ c g i là Khmer Krom) “

Tôi t h i t đâu mà ký gi n y n m b t đ c tin t c theo đó quân đ i Mi n Nam Vi t Nam s t n công vào Phnom Penh ? và t i sao gi ng nh nh ng ng i khác, ông ta nh t quy t cho là **"kháng chi n quân"** nh ng anh **"b đ i chánh quy"** thu c m t quân đ i c gi i chánh quy c a B c Vi t, đ c trang b chi n xa, súng Phòng Không, h a ti n và nh ng kh u pháo binh t m xa h ng n ng?

T báo Le Figaro còn nuôi d ng mãi m t **chuy n hoang đ ng** t ng t :

"14 thành ph , 13 qu n l và m t t nh l đã r i vào tay c a "nh ng ng i n i lo n" t khi Hi p Đ nh Paris đ c ký k t. Đó là ch do "l c l ng cánh t Mi n Nam" đánh b t t ng ch t m t do quân đ i c a Chánh Ph Mi n Nam k m soát"

T i mi n Trung, dù sao, cu c t n công c a c ng s n cũng có m t t m r ng l n không th ng đ c .G n nh đâu đâu binh sĩ Mi n Nam cũng b m t đ t. B n t nh, ba t nh l , g n h t vùng Cao nguyên đã b đ i ch . M t t nh th năm, t nh Qu ng Tr , sát biên gi i phía B c c a Vi t Nam đang di t n. Và n a tri u dân chúng đang ch y v h ng Nam trên qu c l . Ch m i có m y ngày, mũi dùi t n công b t th n c a c ng s n đã gây ra m t s xáo tr n h t s c l th ng v nh ng

b n đ quân s và v v n đ dân s t ng đ c chánh
th c đ b Mi n Nam Vi t Nam t trên 20 năm
qua.

V y chuy n gì đã x y ra đó ?

Đâu là nh ng lý do sâu xa và th c s c a s s p đ
thình lình c a quân l c Mi n Nam Vi t Nam ?

Cho t i gi n y Chánh Ph c a ông Thi u không có
đ a ra m t gi i thích nào khác ngoài câu chuy n “tái
ph i trí chi n thu t” l c l ng c a mình. Và đ c t
ngang m i câu h i gây b i r i đ c nêu lên, phát ngôn
viên B Qu c Phòng đã xác đ nh v i báo chí r ng k
t nay s không có m t bình lu n nào v di n ti n c a
các cu c hành quân trong t ng lai. S rút b 4 t nh
Kontum, Pleiku, Darlac và Qu ng Đ c n m d a l ng
vào biên gi i Lào và Cam B t, đã đ m t vào tay c ng
s n 4 thành ph quan tr ng có phi tr ng và m t h
th ng đ ng sá quá t t, m t lãnh th có r ng cây r ng
l n, có nh ng v n tr ng tr t sung túc và nh ng đ ng

ru ng ph nhiều tr dài trên 250 cây s ngàn b dài và 150 cây s b ngang. Đây là m t hành lang chi n l c c a Mi n Nam Vi t Nam v a r i vào tay c a k thù c ng s n mà trên th c t không có m t cu c ch m s ng nào.

D ng nh B Ch Huy Sài Gòn đã quy t đ nh ph i rút t i đa binh sĩ c a mình và dân chúng v vùng b bi n giàu có h n, trú đóng nh ng th tr n d a l ng vào bi n, khi h đ ng tr c m t s đe d a do s t p trung quá l n c a l c l ng c ng s n đ c trang b quá hùng h u v chi n xa, h a ti n và pháo binh h ng n ng, đ l i cho c ng s n nh ng khu v c tuy r ng l n nh ng “tr ng r ng”, đó Mi n Nam có th x d ng m i ph ng ti n h a l c c a Không Quân mà không s đánh nh m dân chúng b n l n l n v i các binh sĩ c a mình.

Dân chúng trong nh ng vùng b đe d a không c n ph i đ c kêu g i hay khuy n khích m i b đi. Các nông dân và nh ng ki u dân đã đ nh c Cao

Nguyên từ năm 1960 họ u họ t thu c thành phố n di c
ng i công giáo, đã t ng ch y kh i Mi n B c ngay
ngày hôm sau khi Hi p i c Genève 1954 v a đ i c ký
k t. Nh ng ng i t Qu ng Tr và Huế ch y vào đây
thì không bao gi quên cu c “thanh tr ng đ m máu”
có ch n l c c a năm 1968 (T t M u Thân), lúc l c
l i ng c ng s n chi m m t ph n c a hai thành phố
n y. M t cu c thanh tr ng đ n 6000 v hành quy t v i
ph i ng ti n thô s trong vòng ch a đ y m t tháng.

Tuy nhiên, s rút đi b t th n c a t t c m i hi n di n
quân s trên nhi u t nh y t h u đã làm th i ng t n
n ng n đ n uy tín và tinh th n c a c dân chúng,
Chánh Ph Sài Gòn và QLVNCH.

Đ i ng mòn H chí Minh đ i c C ng S n Hà
N i b o v toàn di n không m t xâm nh p nào
đ n đ i c t hai c nh s i n. Do đó quân đ i
c ng s n ki m soát toàn b phía Đông và phía
Nam c a Cam B t, t t c d i Tr i ng S n và
cái “sân th i ng” ngay trung tâm c a n i c Vi t

Nam . Họ có thể đi khắp nơi bất cứ lúc nào xuống
Dalat, một vùng trồng rau chính của Miền Nam
, mỗi ngày cung cấp cho Sài Gòn 70 % rau tươi.
Trú đóng trên các cao địa và được trang bị các
giới hạn mạnh mẽ, lực lượng cũng có thể
thực hiện mọi điều kiện công xuống bên dưới
đất Miền Nam làm hai đợt, qua hành động đó
các thế lực sẽ hình thành một “nền tảng Việt Nam
thực sự”.

Ngày 21 tháng 3

Đài BBC, trước đây thường hay phát lời nhắn
thông cáo của đài Hà Nội , đã loan tin về sự di
chuyển của thành phố An Lộc, cách Sài Gòn 100
kilô mét về hướng Bắc. Vào năm 1972, An Lộc là
nơi mà 5.000 binh sĩ của Miền Nam , trú ẩn
trong sự hoàn toàn đổ nát của thành phố vì
70.000 quả đạn pháo đổ xuống của công sự Bắc
Việt , trong ba tháng dài đã chặn đứng và đánh
bắt tất cả các cuộc xung phong liên tiếp của 3

s đoàn c ng s n B c Vi t có s y m tr tr c ti p c a 2 trung đoàn chi n xa T.54. B n thân tôi, l i d ng đ c các chuy n bay t n th ng, đã đáp xu ng thành ph n y và đã s ng đó đ c vài gi . Vì h a l c đ ch r t dày đ c, các tr c thẳng ch có 30 giây d i đ t - th i gian t i thi u đ nh ng ng i trên tr c thẳng nh y xu ng, và nh ng ng i khiêng cán đ a th ng binh lên - sau đó là ph i bay lên ngay. C thành ph ch còn là m t đ ng g ch v n, ng n ngang xác chi n xa T.54 b l c l ng phòng th h b ng súng không gi t, và h ng ngàn xác b đ i c ng s n sinh to lên trong nh ng quân ph c xanh t i t . Nhà th đã bay m t nóc. C trăm thi hài ch ng ch t lên nhau, đã th i r a, gi a hàng gh ng i đã nát v n và d i chân b c th Chúa. Tr c đó hai tu n, m t chi c T.54 c a c ng s n đã dùng đ i bác b n tr c x vào các tín đ đ ng c u nguy n đó, tr c khi b pháo xa 105 ly c a quân trú phòng b n h v i máy nh m c ly s 0.

Có nhiều binh sĩ Miền Nam bỏ trốn. Rồi nhiều người không chấp nhận đả kích trong vòng 60 giờ. Nhưng tất cả các đơn vị trú phòng đều có mặt tinh thần sứt thếp. Chúng tôi đang đi vào tháng 6. Vài ngày sau đó, Tổng Thống Thiệu đáp xuống An Lộc. Quân trú phòng bỏ chạy ra khỏi hầm trú ẩn để hoan hô và bônгонg lên trong chiến thắng. Một đơn vị quân tiếp viện cùng đã bị gãy vòng vây, và thành phố An Lộc đã trở thành biểu tượng cho lòng can đảm vô biên của quân dân Miền Nam Việt Nam. Các sự kiện đã diễn ra tiếp diễn và thành phố đã sống trở lại. Và bây giờ không đầy 3 năm sau chiến công oanh liệt đó, An Lộc di tản mà không có một trận đánh nào.

Vậy là, cũng không có một nơi nào có xảy ra trận đánh thật sự!

Ngày 24 tháng 3

Cộng sản đã tiến tới đỉnh của bi kịch. Những cái Việt Nam coi như bất cứ làm đôi. Cộng đồng Huế thất thủ ngày 26, vốn không được phòng thủ, Huế là nơi đã có hàng ngàn người chết năm 1968. Huế là nơi mà những đống "beo đen", đống vùi Dục và Biệt động Quân và sự đoàn Không khí nơi tiến công của Hoa Kỳ đã lũng đoạn nhà trong chiến đấu lúc đó.

Cuộc triết thoái đã trở thành một cuộc tháo chạy, "mười hai năm chạy".

Số sụp đổ này bao gồm hết các miền Trung của

Viết Nam , Đám đông dân chúng tấp nập hốt hoảng chạy loăn, lộn dờn lộn dờn nhòm mắt con sông cuộn cuộn chảy, với quá nhiều hình ảnh đau thê thảm không chịu nổi. . . . cuộc chảy tràn cuộn cuộn cựa cựa mặt dân tộc bứt ra đờn đờn, mắt cuộc chảy loăn dờn thê thảm, dòng ngổ ngổ chảy loăn tràn ngập và kéo theo mọi thứ trên đờn đờn đi cựa nó, đã phân tán và nhún chìm các đờn vấp đang có ý đờn chôn trổ và chiến đấu. Nhiều chiếc đàn bà la hét mặt cách kinh hoàng và vô vọng vì không tìm được con cái đi lạc, gợn nhòm trổ truông thiêu não và ngổ ngác giữa khắp ngổ ngổ chảy loăn. Nhiều chiếc già m teo chôn còn da bọc xương mặt mũi kéo lê thân xác khô cằn và bứt cháy nóng, lộn ngổ ngổ vì đờn đờn dài trong nóng bỏng, bùng mình té xuống mà không ngừng dờn nổi, đang nồm yên chôn giết chôn t.

Những hình ảnh đó cựa thôn giết đờn u mồm kích ngay trên màn ảnh truyền hình cựa h.

---

ng đ u tiên c a h r t nhân đ o, r t t nhiên , không k m ch đ c . H run lên, sau đó h tìm cách xin v nuôi hàng ngàn tr m côi .Không có lúc nào h nghĩ r ng mu n b o đ m t ng lai c a nh ng đ a tr đó thì ch có m t cách hay nh t là ph i tìm cách c u l y cha m c a chúng.

Sài Gòn, t báo Chính Lu n có đăng m t bài phóng s quá r ng r i do m t đ c phái viên t Qui Nh n g i v :

“Không th t ng t ng n i nh ng gi phút cu i cùng c a thành ph đang t trút b h t đ i s ng c a mình. Dân chúng c p gi t thuy n máy do binh sĩ canh gi . Sau l ng h vô s va li, thùng cây, r ng hòm, qu n áo tr n l n v i gi rách đ c ng i ta v t b đ y

trên bãi cát v i hàng ch c, hàng ch c t thi bé nh gây nên m t mùi hôi thúi không ch u đ c . Có nhi u bà m v n còn ôm c ng xác ch t c a con trong tay mình. Trên nh ng con đ ng đ n t i h i c ng, nh ng bé trai bé gái l c m t h t cha m đã c kéo lê thân khô c n đ n t n bãi bi n đ r i n m ch t l m trên cát vì quá đói, quá khát và quá m t m i.

M t c già m c đ đen ng i đ a trên b n thuy n, k l i hành trình ch y lo n t Cao Nguyên: “chúng tôi có trên hai trăm ngàn ng i trên l 7 B, g m b n ngàn xe v n t i ch đ y binh sĩ, h ng ngàn chi c mô tô, xe ba bánh, xe cũ c a ng i Tàu, xe đ p, và nh ng ng i đi b . Có kho ng trên 100.000 ng i đi b , g ng gánh t t c nh ng gì mà h có th mang theo đ c, nào là gà nhét vào b , nào là heo c t n m trong gánh, nào là chó v i s i dây gi t theo. . .” nh ng ng i công giáo thì mang theo t ng nh Đ c M và t ng Đ c Chúa Tr i. Con đ ng thì nh h p ch y xuyên qua r ng gi a nh ng b i

r m và tre dày đ c không chen chân qua đ c. Chúng tôi không có m t th c ăn, và tuy t đ i không có gì đ u ng. Chúng tôi đi su t 3 ngày ba đêm nh v y. M t b ph n công binh đi tr c đoàn xe đ s a đ ng và s a l i c u h vì chỉ n cu c trong nh ng ngày qua. Khi g n t i sông Ba thì t trong cánh r ng xu t hi n m t toán lính c ng s n có ng i c m c đi đ u. ng i ch huy toán b đ i y phát loa ra l nh cho chúng tôi ph i ng ng l i và ph i đi tr v . Nh ng làm sao đ c bây giờ vì có quá nhi u ng i phía sau c đùn chúng tôi đi t i. T t c coi nh b đ n c ng l i thành m t kh i ng i không nhúc nhích đ c n a, r t khó ra l nh còn h n là đ i v i m t đàn trâu đang cúi g m đ u xu ng đ t . B y giờ b n c ng s n m i b n vào chúng tôi v i t t c các lo i súng c a h đang có..Đ c đ u kín trong r ng, các lo i pháo n ng nh , bách kích, súng không gi t . . nã th ng vào chúng tôi đ c theo con l đang b k t c ng. T t c đ u n đ ng lo t. M t trái đ n pháo đã chém ngang

**con gái tôi và hai đứa con của nó. Trên đường
đường dài 3 cây số thấy nhóm la li t, l n l n
k ch t ng i b th ng. Hàng trăm xe đ
lo i b cháy, n ì m nh ng i ta ném đ n
vào l a v y. Tôi ôm đ a cháu chín tu i trong
lòng, và c g ng ch y b a t i đâu hay t i đó.
Đ a bé rên r , vì nó b m t m nh đ n pháo
xuyên qua l ng t bên n y sang bên kia. Nó
khóc thét lên nh c đi nh c l i : “ Ông i,
ng c cháu b th ng r i đau l m”. Rồi dùng
m t cái, tôi không còn nghe nó nói gì n a.
Tôi nhìn l i nó thì đôi môi của nó đã đen h t
r i, và nó đã ch t. Tôi tiếp t c b nó đ s
chôn c t nó cho ph i phép. Khi vào đ n
thành ph , tôi r a m t cho nó m t cái vò
n c đ u tiên, tôi cu n nó vào m t cái b v i
m i mà tôi mua v i s t n còn l i c a tôi, và
tôi chôn nó du i m t g c cây. Bây giờ thì tôi
không còn gì n a, ng i thân cũng không
có đ mà thu ng yêu và che ch . Tôi s
không r i kh i đây đâu ”**

T ng Weyand, Tham m u tr ng L c quân Hoa K đ c T ng Th ng Ford g i kh n c p đ n Sài Gòn đ đánh giá tình hình quân s t i đây. Phát ngôn viên c a Nhà Tr ng, ông M. Ron Nessen, đã xác nh n là "c u ch huy tr ng quân L c Hoa K Vi t Nam" cũng có nhi m v trao cho Chánh Ph Sài Gòn m t công đi n qua đó T ng Th ng Ford mu n b o đ m v i T ng Th ng Thi u là ông ta đã quy t đ nh n L c t i đã đ đ c Qu c H i "ch p thu n cho nh ng ngân kho n c n thi t."

Nh ng Qu c H i Hoa K không th y và không nghe (nguyên văn c a tác gi : đui và đi c) nh ng n i th ng kh c a m t dân t c b n đang b m t tai h a giáng lên

đ u và đang kêu c u, và h đã b đi ngh hè cho đ n ngày 7 tháng 4.

Không th nào t n i c nh h n lo n trên các con l Mi n Nam Vi t Nam đ c .

Ngày 29 tháng 3/75

Đà Nẵng, thành ph mà ng i M đã có trù tính trong vòng 8 ngày s di t n h t dân chúng b ng m t c u Không v n kh ng l trong l ch s chi n tranh, s ph n đã coi nh b b r i. Sáu trái đ n h a ti n r i vào phi tr ng... và cu c di t n đ ng nhiên b đình hoãn. Đà Nẵng là m t thành ph v i m t h i c ng đ y p tàu thuy n, v i m t bán đ o đ c phòng

thì chết chết, với mặt phi trợn ng chiến
lúc, với mặt hờ thờng kho tàng đờ y p
lúc ng thờ c, đờn duờ c và chiến cờ có thờ
kháng cờ đờ c trong nhiu tháng. Thành
phờ bờ mờ t đờ không mờ t tiờng sùng, và sờ
ra đờ cờ a nhờ ng chiến c phi cờ và trờ c thắng
cuờ i cùng đờ tờ o nên nhờ ng cờ nh tờ c ng
hờ t sờ c kinh hoàng. Đám đờng ngờ cờ i tờ
nờ n ùa lờ i tranh nhau cờ leo lên nhờ ng
chiến c phi cờ đờ đờ y p ngờ cờ i. Mờ t chiến c
trờ c thắng cờ t cánh lờ c lờ làm rờ i rờ ng mờ y
chùm ngờ cờ i đờng cờ bám chết vào hai
gờ ng sờ t đờ cờ i lờ c n, giờ ng nhờ nhờ ng con
sâu nhờ đeo vào mờ t con bờ hung lờ n,
làm cho hờ rờ i lờ chờ tờ trên không, rờ i rờ t
xuờ ng đờ t bờ p nát tờ ng đờ ng nhờ không
còn hình đờ ng con ngờ cờ i, máu me be
bét.

Đàn bà và tr con khóc lóc, gào thét, van xin, và c g ng trèo lên m t chi c khác cũng đã đ y c ng ng i r i. Có nh ng báng súng đ p vào tay và cánh tay c a h . Có m t s đang c bám vào l n c a một chi c Boeing đang g m rú đ c b c lên kh i đ ng bay. Khi đ n Sài Gòn ng i ta còn tìm th y m t t thi b xé nát c a m t ng i nào đó đang b cu n ch t vào h th ng bánh xe h cánh c a chi c Boeing 707 nói trên.

Ba ngày sau khi Đà N ng th t th thì l i đ n l t Nha Trang ! đây 300.000 ng i dân t n n còn s ng sót t vùng Cao Nguyên và t các t nh mi n Trung ch y v đã b g ng k m c a chi c b y s p c ng s n đóng kín h l i.

Cam Ranh, m t v nh đ p nh t vùng Á Châu cũng đang đ c di t n. Pháo binh B c Vi t c ti p t c nã đ n vào các đoàn ng i di c đang ch y tr n c ng s n h ng v mi n bi n.

Lúc b y gi đang có m t tình tr ng m p m khó hi u t i Hoa K . Qu c H i thì v n còn đang đi ngh hè. . . . T ng Th ng Ford m t ít lâu sau đó cũng b t ch c h và ông hi n đang thông dong ch i "gôn" t i Palm Springs ti u bang California. Ph n ông Phó T ng Th ng Nelson Rockefeller thì c tính là "th t s đã quá mu n" đ mu n làm m t vi c gì đó cho Vi t Nam , k c s giúp đ cho dân chúng đang ch y lo n, và ông còn nói thêm m t câu khích đ ng h t s c vô liêm sĩ:

*- "Tôi nghĩ rằng có một số l n nh ng ng i
n y s ch t... .. th t đáng buồn, th t quá
bi th m. Nhưng chúng tôi còn ph i t p t c
s ng , và t p t c đi t i ch "*

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Đ i s Hoa K Vi t Nam hi n còn đang
□ Hoa th nh Đ n đã lên án ng i M đã
"không đ a đ c m t ngón tay lên" đ
binh v c cho qu c gia mình. Ông nói:

***- "tôi nghĩ rằng họ p n i trên th gi i
n y, m i ng i đ u có chung m t k t
lu n r t b t l i cho chúng ta . Có nghĩa
là thà làm m t đ ng mình c a c ng s n
còn h n là b t h nh đ c làm đ ng
minh c a Hoa K "***

Tôi Ba Lê, một đội viên của CPLTCHMN (GRP) lên tiếng mạnh mẽ cáo cáo cái mà họ gọi là chính quyền Ford và tập đoàn Nguyễn Văn Thiệu đã "*ép buộc dân chúng Miền Nam phải di tản*"

. Ông ta còn xác nhận là *hàng trăm ngàn người đã nghe lời tuyên truyền xuyên tạc và bắt họ cầm súng, đã bắt buộc phải rời bỏ nhà cửa và nơi chôn nhau cắt rốn của mình để đi tìm kiếm cuộc sống mới trên đường di tản. Nhiều ngàn người khác vì không chịu chấp nhận đã phải hành quân... !"*

□

Đó là một đội viên không sợ phải nghiên cứu một số nguyên lý, và họ nhận ra cũng không nghĩ tới một số định chế và những sự kiện đã xảy ra. Cái Chính Phủ

cách m ng lâm th i mà ông ta đang nh n danh đ tuyên b đó, đã t ng ph nh n t m y năm nay v t cách đ i di n cho n c Vi t Nam c a ông T ng Th ng Thi u, b ng nhiên hôm nay dùng m t cái, ông ta công nh n m t th c quy n phi th ng c a v T ng Th ng n y là làm cho ng i dân tin theo.. . . . m t quy n l c tâm lý có kh năng di chuy n c m t kh i l n dân chúng, b t h ph i r i b nhà c a ru ng v n đ đi v nh ng thành ph cu i cùng d i s lãnh đ o “đ c tài” c a mình. vào th i đi m nào và b ng cách nào mà binh sĩ c a T ng Th ng Thi u đang b tan rã không qua m t cu c ch m súng nào và đang cùng ch y trong đám dân chúng, l i có th dùng h ng súng c a h đ b t bu c hàng tri u ng i ph i di t n, ch y v các sân bay hay các b n c ng đang l n h i b đóng c a tr c m t h ? Hàng

ch c ngàn ng i đã vì quá s binh sĩ B c Vi t mà ph i ch y đi, đã ch t vì đói khát hay vì m t l , ho c b tàn sát m t cách có ph ng pháp có t ch c mà thân nhân c a h đã t ng là n n nhân Qu ng Tr và Hué trong năm 1968. Nhi u ngàn và nhi u ngàn ng i khác đã b hành quy t, b ng nh ng qu đ n pháo đ c đ lo i c a c ng s n trong nh ng tu n l sau cùng n y, khi B c Vi t mu n ngăn c n không cho h ch y đi.

T i Sài Gòn , cu i cùng thì ch đ c a ông Thi u d ng nh đ c tính t ng ngày. Ng i ta không th tha th cho ông vì sau khi Ban mê Thu t b th t th , ông đã cho l nh rút t t c quân đ i t mi n Trung và t mi n Cao Nguyên : v i vàng và c u th , hành đ ng rút quân n y đã d n t i m t s

tháo ch y mà ngay nh B c Vi t cũng không bao gi tiên đoán đ c .

B đ i l p t n công t nhi u tháng qua bấy gi thì ông l i b Th ng Vi n b r i, m t Th ng Vi n đã t ng cho ông m t s tín nhi m h t s c r ng rãi. Sau 8 ti ng đ ng h th o lu n, 41 trên 42 ngh sĩ hi n di n đã đ ng lên ch ng "s b t l c c a ch đ " và đòi h i ph i thành l p kh n c p m t Chánh Ph đoàn k t qu c gia g m nh ng nhân v t "có kh năng, liên khi t và đ i di n cho dân" . Chánh Ph m i thành l p n y ph i c ng tác ch t ch v i Qu c H i và các đoàn th qu n chúng, nhanh chóng làm vi c trong m c đích tái l p l i s " n đ nh quân s , xã h i và chánh tr " .

T ng Nguy n cao K , c u Phó T ng Th ng và c u T L nh Không Quân Mi n Nam Vi t Nam, đã v h u t năm năm nay đã đ ng ra thành l p m t “ y Ban Hành Đ ng đ C u Qu c” và hô hào s ra đi c a T ng Th ng Thi u. C nh sát đã phá đ c hai âm m u đ o chánh và đã b t gi nhi u sĩ quan.

Nhi u đi n tín sau cùng cho bi t là đã có m t s h t hoẵng trong th đô Mi n Nam Vi t Nam . T t c nh ng chuy n bay th ng l r i Sài Gòn đã h t ch . Các ngân hàng b khách hàng bao vây đ rút h t ti n ra. Ch trong vòng có m t ngày giá ch đen đ ng m kim đã tăng v t t 700 lên đ n 1600 đ ng.

Vào gi phút mà Mi n Nam Vi t Nam đang lung lay và b đe d a s b s p đ d i s t n công d n d p c a các s đoàn công s n B c Vi t mà hình nh không có gì k m h m s c ti n c a h đ c, có m t trong nhi u câu h i đang làm b n tâm nh ng ch a th y đ c nêu lên : trong tr ng h p quân B c Vi t th ng, thì nh ng ki u dân Pháp và quy n l i c a n c Pháp chúng tôi đây s còn hay không ?

12.000 ki u dân Pháp có m t nhi m v r t quan tr ng trong đ i s ng c a Mi n Nam Vi t Nam . Quy n l i Pháp, đ c c tình đ n 1 t 730 ngàn quan, đ c phân ra nh sau:

- c s k ngh (đ u t và tr kim) : 650

tri u quan Pháp

- các v n cao su và xí nghi p : 650 tri u quan
- trà và cà phê: 10 ngàn m u,
- doanh nghi p: (đ u t và tr kim) 100 tri u quan
- xí nghi p v n t i và nhà xe, v n t i đ ng sông và đ ng bi n: 150 tri u quan
- ngân hàng , công ty đ a c và b t đ ng s n : 180 tri u quan

Các s đ u t n y không nh ng ch là nh ng đ u t ngo i qu c duy nh t có ph n b n v ng mà nó còn chi m m t v trí quan tr ng trong n n kinh t c a Mi n Nam Vi t Nam . Con s m u d ch lên g n đ n 800 tri u quan Pháp và ph n đóng góp vào ngân sách c a Mi n Nam Vi t

Nam đä c khoäng 23 %.

Nhäng sä đäu tä vä kä nghä cäa chúng tôi ít đä c dân chúng bên Pháp biết đän, phần lớn gäm có kä nghä khá tân tiến cäa Miền Nam Việt Nam , gäm có các xí nghiäp mäi nhät nhä : hãng Citroen, näi đây đã lắp ráp nhäng xe thông däng trong năm qua, đäc biết là xe La Dalat; xäng sän xuất xi măng ở Hà Tiên; hãng Isostat (kä nghä điän tä), các hãng Elf- Erap và C.F.P. đä phần vào công tác tìm đäu khí ngoài khơi biển Việt Nam

Hän thä nữa, các công ty hàng không cäa chúng tôi (Air France đang cäng tác väi

Air Vi t Nam và U.T.A.), các công ty hàng h i (Messageries và Chargeurs Réunis) đang ho t đ ng bán đ c quy n trong công tác chuy n v n qu c t t Vi t Nam đ n Nam Âu Châu và ng c l i.

Nh ng l i th mà L p Pháp đây đã dành cho đ u t c a chúng tôi , s khéo tay c a nhân công đây, v trí đ a d thu n l i cho kh năng xu t c ng, m i giao h o t t v i n c Pháp và các n c b n quanh đó (các n c nói ti ng Pháp) đã c ng hi n nhi u vi n ành và đi u ki n làm vi c r t đáng đ c khuy n khích.

nh h ng văn hóa Pháp v n còn r t

quan tr ng. T t c thành ph n lãnh đ o Mi n Nam Vi t Nam và h u h t các cán b cao c p đ u nói ti ng Pháp. Nh ng c s văn hóa Pháp r t nhi u . M t vi n văn hóa Pháp Sài Gòn , ba trung tâm văn hóa Dalat, Đà N ng và Nha Trang; sáu tr ng trung h c (Yersin, Dalat, Blaise-Pascal, Đà N ng tr ng Trung h c Pháp Nha Trang, trung h c Marie Curie); trung tâm giáo d c Saint Exupery, trung tâm h c v Colette Sài Gòn . N c Pháp cũng giúp đ cho nhi u tr ng s Vi t Nam d i danh nghĩa h p tác văn hóa và k thu t (trung tâm h ng d n h c v , đ i h c văn ch ng và s ph m c a Sài Gòn và Huế, đ i h c Y và D c c a Sài Gòn, trung tâm k thu t qu c gia Phú Th).

Con s h c sinh và sinh viên ghi tên vào các tr ng s nói trên lên đ n 14.000, và nhân viên gi ng d y ng i Pháp là 272 ng i . Thêm vào đó còn có nh ng tr ng khác, tr ng t và tr ng đ o d y toàn b ng ti ng Pháp : tr ng trung h c Taberd (Sài Gòn), trung h c Fraternité (Ch L n), Les Oiseaux (Dalat và Sài Gòn), l'Alliance Francaise (Sài Gòn) . Các giáo sĩ và các dì ph c có m t kh p các b nh vi n, các tr i cùi, các trung tâm xã h i và đã t n t y hy sinh ph c v mà không có m t s tính toán nào. B nh vi n Grall, m t trong nh ng b nh vi n t i tân nh t c a vùng Đông Nam Á, trong đó t t c nhân viên có trách nhi m (bác sĩ, gi i ph u, quang tuy n, d c sĩ và qu n lý) đ u là ng i Pháp, là m t b nh vi n có danh ti ng không th ch i cãi đ c .T t c các c s đó, t t c nh ng nam n nhân viên

đã dính líu th t sâu đ m vào đ t n c
n y, t t c nh ng s đóng góp v văn
hóa và nhân đ o c a n c Pháp. . .
r i đây s còn l i nh ng gì trong
tr ng h p có m t chi n th ng c a
c ng s n đây ?

Bây gi thì còn quá s m đ có th c
đoán v t ng lai, nh ng dù sao cũng
có th thi t l p đ c m t s so sánh
v i nh ng gì đã x y ra trong quá kh
 Mi n B c Vi t Nam . Vào năm
1954, nh ng quy n l i c a Pháp
n c C ng Hòa Dân Ch Vi t Nam
lên đ n 100 t đ ng quan cũ. Đ n gi

ngay giao dịch kinh tế của chúng tôi
với chế độ Hà Nội coi như không có gì
cả.

Các cơ sở Pháp đều đã biến mất hết.
Không có một cơ sở giáo dục nào ở
cấp địa phương hay cơ sở y tế nào còn
hoạt động nữa.

Con số kiều bào ngụy ở Pháp chúng tôi
tính gần 6.000 vào năm 1954, bây giờ
chỉ còn có 21, trong số đó phải tính
16 nhân viên của tòa Đại sứ. Năm
ngụy chỉ còn lại là nhà báo của AFP, của
tờ Humanité và tờ l'Unita (hai tờ báo
của cộng sản Pháp và Ý). Tiếng

Pháp là ngôn ngữ mà những người
đ i 50 tuổi không người nào biết ..
Đ i về những người khác thì tiếng
Pháp là một sinh ngữ quốc
đ ng vào hàng thứ sau tiếng Nga,
tiếng Tàu và tiếng Anh.

T s hi n di n c a chúng tôi khi xa,
gi n y trên bình di n kinh t , ch còn
một h s t t ng về n n không
bao giờ giờ quy t đ c và một kh
 c b i th ng cho những một than cũ
 Mi n B c c a chúng tôi mà B c Vi t
đã cho đình ch thi hành t năm 1963
. Lãnh đ o c a Hà N i ch c n vài

năm là quá đỗi đỗi hời hợt xóa hết dấu vết của những người Pháp ở Miền Bắc Việt Nam .

Nhưng vậy còn thế nào người ta để hết tin tưởng vào một hy vọng là họ sẽ tỏ ra bất mãn tiếp theo như chiếm được Miền Nam?